

Rumba az egymillió körül

Irta: Barzilay István

I.
Rém érdekes, szavamra ennél érdekesebb komédiát, ennél kacagatóbb táncot a pénz körül még nem pipáltam. Sőt, egészen belémment a dolog és azzal a hat krajcárral, amely a zsebemben egy fogófényben levő elsőosztályú dohányossal együtt zörög, ama egymillióról beszélek, mely két gazda között egyelőre egy bank kasszájában pihen. Ó, hogy sajnálom azt az egymilliót, erkölcsstelenül és kapitalistául sajnálom, egyszerűen felháborodom azon, hogy milyen egyszerű lett volna, ha nekem huzzák ki, mert éntőlem is éppen elegendő kérték a sorsjegyet, de nem adtam, mert én egyszerűen nem reflektálok senkinek cserepéldányos fény képére. Mondom, kedves Ben Mordechaj ur és kedves M. M. ur Dejról, sorsársaim a millió fölötti sajnálkozásban, fölötté érdekel engem ez az ügy és éppen ezért megfelelő kíváncsisággal olvastam szíves hozzászólásait az egymillióhoz. Egészen komoly és logikus az okfejtésük, csakohgy éppen az nem logikus bennük, hogy komoly. Abszolút nem logikus, hogy mi mindannyian, akik nem nyertünk legfeljebb csak keserűséget, menyire komolyak vagyunk, amikor másoknak egymilliójáról van szó. Egymillióról, melyen mindenki fog keresni, főleg a fiskálisok, azt is vigye el az ördög, aki irigylit őket, csak pont mi nem, akik beszélünk, viatkozunk és irunk róla...

II.
Hát mondom, mindez mellékes, fontos, hogy Maguk meg én mit mondunk az egymillióról. Maga például Ben Mordechaj ur Pless parti. Mert abból a sok levélből, ami naponta ebben a kérdésben az Uj Kelethez begyűl, azt látom, hogy Erdélyben most két nagy párt van, a Pless párt és a Steiner párt és a két párt elkeseredetten marakodik, teljében áll a küzdelem, mely miként hamu alá temetett parázs sunyi és tehetetlenül ég és csak a pillanatra vár, amikor egymásbarohanhatnak és ezt a ponyvaregényíró így mondaná, hogy nemek harca...

Hogy a tárgyra térjünk, kedves Ben Mordechaj ur, én így ir: „1. Vegyük azt, hogy Pless ur még esküvője előtt kapja kézhez a hozományt értékpapírban vagy készpénzben, közben a parti visszament mint például most, köteles a férfi a hozományt visszaadni? Igen!“ „2. Fordítva: a hölgy kapott a férfi részéről hozományt, később a parti visszamegy, köteles a hölgy a hozományt visszaszolgáltatni? Igen! És ezt a példát erre is lehet vonatkoztatni!“ Igy. Felkiáltójellel. És folytatja is az okfejtést. Azt mondja, ha a hölgynek ajándékozunk valamit, a szakításkor vissza szoktuk kapni. Lehet. Gusztus dolga. Igaza van Ben Mordechaj urnak. Mindenkinek igaza van.

III.
M. M. urnak Désről is igaza van, ő is Pless párti ugyan, de azért neki is igaza van. M. M. ur Désről így érvel:

1. Amikor a völgegy menyasszonyának a sorsjegyet odaadta, akkor természetesen nemcsak egy színes papírdarabot ajándékozott, hanem egy 1.000.000 lejes értékpapírt adott, mely adott pillanatban ténylegesen kihozza a várt eredményt: a milliót. Következésképpen Pless csak azt kapta vissza Steiner Zsenitől a több milliót érő fénykép ellenében, amit neki ellenszolgáltatásul átadott.

2. Pless az ajándékot menyasszonyának adta, mint akihez vagyonilag is köze volt, tehát 1.000.000 lej erejéig hozzájárult leendő egzisztenciájuk és boldogságuk megalapozásához. Megszűnt a jegyes kötelek, Pless az előlegezett hozományt jogilag visszakövetelhetette.

3. Ősi törvény, hogy amennyiben egy parti visszamegy, úgy elsősorban a nőn, a menyasszonyon a sor, hogy a völgegytől kapott összes levelezéseket, ajándékokat stb. visszajuttassa volt völgegyéhez. Ezt Steiner Zseni elmulasztotta megtenni — ezért Pless lovagiasan járt el, amikor a menyasszony legértékesebb ajándékát, a fényképet visszaadta volt menyasszonyának, az azért kapott 1.000.000 lejt megérő sorsjegyéért...

IV.
Na lám, Pless ur még lovagis is volt. Igaza van, mert ez is gusztus dolga. És Ön meg hozzáteszi, hogy: Van egy régi közmondás, mely így hangzik: „Mékách bleibt mékách, und Narr bleibt Narr“ (A vásár vásár marad, a számár pedig számár) és van egy közmondás „Vus bescheert dus bevart“ —

ami magyarul így hangozna: Ami elrendeltetett, az be is következik. És Ön M. M. ur még azt is mondja, hogy „Kivának sok szerencsét az o-uj leendő fiatal párnak...“ Igy. Három ponttal.

V.
K. L. urnak Temesvárról más a véleménye. Ő Steiner Zseni-párti. „Gavallér ember semmi igényt nem támasztott volt menyasszonyával szemben. Amit adott, azt szerelemből adta és abból a gavallériából, ami minden férfiben meg van, amikor szerelmes. Függetlenül attól, hogy a sorsjegyet megnyerte a milliót, vagy nem, sorsára kellett hagynia a sorsjegyet, mint ahogy a hölgyet is sorsára hagyta. Más lapra tartozik, hogy Steiner Zseni hasonló gavallériából köteles-e visszaadnia a sorsjegyet vagy sem. Akár-hogy is van, nőtől nem vár az ember gavallériát. Jogában van a tárgyat visszaadni vagy megtartani. Nem volt lovagias tehát Pless, amikor a sorsjegyet ravaszul kicsalta tőle. A millió, szerény véleményem szerint, Steiner Zseni illeti meg.“

Igaza van K. L. urnak Temesvárról. Ő lovagias ember. Ő csak úgy odadobja Plessz Béla egymillióját. Mit neki egy millió, ha lovagiaságról van szó. Főként a más milliója.

VI.
Érdekes. Mindannyiunknak igazunk van. Már tudniillik, akiket érdekel az ügy. Az egymillió. Akik szeretnénk mind

KÖZGAZDASÁG

Kényszeregyezséget kért a kolozsvári Szabó Jenő cég

Szabó Jenő hatvan százalékot ajánl fel két éves lefizetés mellett

Cluj-Kolozsvár, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Az Erdélyszerte ismert Szabó Jenő cég, Kolozsvár egyik legnagyobb divatrua üzlete, ma délelőtt meglepetésszerűen kényszeregyezségi kérést nyújtott be a kolozsvári törvényeskedőhöz. Az idestova huszonhárom év óta fennálló céget az a körülmény kényszerítette erre a lépésre, hogy egyes belföldi hitelezői bekebelezést akartak Szabó Jenő házán eszközölni. Szabó Jenő Ferdinánd király-úti értékes kétemeletes háza eddig tehermentes volt, ami természetszerűleg fokozta a vállalat hitelképességét. Szabó Jenő az előjegyztetést el akarta kerülni

TŐZSDE

Kolozsvár, január 19. Márka 40.25, holland forint 68.50, dollár 169.50, font 610, frank 6.70, lira 8.75, cseh korona 503, pengő 23, dinár 3, shilling 20, sv. frank 33, zloty 19.50, belga frank 24.

Bukaresti tőzsde: Párizs 6.59, London 5.95, Newyork 16820, Zürich 33.10.

Gabonatőzsde. Brazíliai piac: Buza 1. a. 2.95, öt százalék vegyítés 2.70, háromszázalékos export-buza 2.30. Árpa 2.75—3.20. Kukorica 165—190, zab 3.30—3.30, rozs 2.20, bab 2.65—2.70, bors 3.60. Az árak változatlanok.

Nem várnak az amerikai bankárok. Bukarestből jelentik: A Danube Press newyorki híre szerint a magyar és amerikai bankárok közötti tárgyalások az amerikaiak által nyújtott harmincötmillió dolláros kölcsön meghosszabbításáról, nem jártak eredménnyel. A magyar bankárok kijelentették, hogy nem rendelkeznek a hitelek kielégítésére szükséges összegekkel, amire viszont az amerikaiak azzal válaszoltak, hogy ők addig nem fogják honorálni a magyar bankok által kiállított csekkeket.

Az utókor legizgalmasabb kalandorfilmje!

INKER
A besugó
indul szerdától az új Astra Mozgóban

Lissy Arna, Carl L. Diehl, Fritz Rasp, Paul Hörbiger, Szóke Szakáll, Iwa Wajna Edgar Wallace kézírata nyomán.
A kiskorúaknak nem ajánljuk a film megtekintését!
A drága film ellenére is rendes helyárak!

benne lenni, de félünk, mert csak ritka esetben sikerül. Általában jellemző kortűnet az egész egymillió és ami körülötte történik. A tánc. Az országos érdeklődés. A lógó nyelvű irigykedők. Az oda és vissza ment parti. Mi mindannyian. Akik rumbát táncolunk. Az egymillió lejes főnyeremény körül. Mig az inunk szakad és mig az idegeink bírják... Fölöttébb, sőt, undorítóan érdekes...

Miért is a vitát tiszteletteljesen lezáróm.

EGYESÜLETI ÉLETT

A Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoporthoz vezetője ezuton közli, hogy a helyicsoporthoz Str. Memorandului (Unió ucca) 4. szám alatti udvari helyiségbe költözött át. Telefonszám 1366.

A Kolozsvári Zsidó Nőegylet teadélutánja. A Kolozsvári Zsidó Nőegylet vezetősége vasárnap délután öt órakor tartja a Kristály Palace összes termében rendes teadélutánját, amelyre ezuton hívja meg tagjait és azok hozzátartozóit.

Palesztinai chamisa aszar-akció. Ősi zsidó tradíció, hogy chamisa aszárkor, a fák ünnepén, Palesztina termőgyümölcsseit élvezik a zsidók. Az erdélyi mizrachi ifjuság máramaroszigeti központja nagyobb mennyiségű palesztinai gyümölcsöt kapott a KKL jeruzsálemi főirodájától. A gyümölcsöt izléses héber feliratu csomagolásban a Bné Akiba lelkes ifjai fogják árusítani. Egy csomag ára tíz lej. Reméljük, hogy az erdélyi zsidóság készséges örömmel fogja fogadni az épülő Erec Jisráél chamisa aszár ajándékát. Kolozsváron a mizrachi ifjuság hivatalos helyiségében (Hosszu ucca 19.) kaphatók a palesztinai gyümölcsök.

Héber kurzus. Kezdek számára megszervezett héber kurzus legközelebbi összejövetele folyó hó 20-án, ma este 8 órakor lesz megtartva a City különtermében.

Cionista Dienst. A Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoporthoz f. hó 20-án, ma este fél kilenc órai kezdettel tartja meg a Dienstjét a City különtermében. Revütart: Danzig Hillel.

A temesvári Zsidó Iparosok Önművelési és Önszegélyező Egyesületének közgyűlése. Vasárnap tartotta meg a temesvári belvárosi zsidó hitközség disztermében a temesvári Zsidó Iparosok Önművelési és Önszegélyező Egyesülete közgyűlését. A nagy érdeklődéssel kísért közgyűlést Delej Gyula elnök nyitotta meg, aki igen tartalmas beszédben mutatta rá a zsidó iparosok küzdelmes életére és a zsidó társadalom fokozottabb támogatását kérte. Ezután Weisberger Lipó tartotta meg igen nívós titkári referátumát, amelyben ismertette az egyesület rövid történetét és a zsidó kézművesek érdekében kifejtett tevékenységét. Jelen tésében kegyeletes szavakban áldozott Rothbart Jakab, az egyesület megalapítója emlékének. Wächter Ede pénztári beosztásos után a közgyűlés megadta felmentvényt a vezetőségnek. Ezután Biró Jenő mérnök, korelnök vette át a közgyűlés vezetését, majd megválasztották az új tisztikart, amely a következőképpen alakult meg: Diszelnökök: Vámos Ernő gyárigazgató, valamint Neubauer Gida építész-mérnök, elnök: Márton Zsigmond gépészmérnök, választmányi tagok: Delej Gyula, Vinkler Salamon, Fleischer Vilmos, Schmal Róbert, Dobó Aladár, Bleier Jenő, Weisberger Lipó, Wächter Ede, Márton Endre, Pollák Henrik, Kentner Dezső, Schönfeld Gerő, Veitzen Henrik, Gerő Adolf, Salamon Hermann, Kling Jenő, Perlmutter Ernő, Mengestern Ignác, Kohn József, Heksel Bertalan, póttagok: Perl Jenő, Stern Zsó, Izsák Salamon. Az új vezetőség mevében Márton Zsigmond, az ujonnan választott elnök tartott gondolatébresztő elnöki székfoglalót, melyben szónokletet mondott a bizalomért s részletesen vázolta az új vezetőség munkatervét.

Hűtővagonok a husexporthoz. Bukarestből jelentik: A vasut vezérigazgatósága megengedte, hogy az exportörök a vasut közvetítéséhez szükség esetén a külföldre irányuló szárnyas és másféle husszállítmányoknál a szomszédos államok vasutaitól hűtővagonokat kérjenek kölcsön, vagononként ezer lej garancia ellenében. Az exportörök ilyen szükségleteiket az állomásokon jelenthetik be.

Cseh-magyar tárgyalások Középeurópa gazdasági szanálásáról. Bukarestből jelentik: A Danube Press prágai közlése szerint Friedrich István magyar politikus kijelentette a Prager Tageblatt-nak, hogy Benes elé egy tervezet terjesztett Középeurópa gazdasági szanálásáról. A tervezet politikai realitásokra támaszkodik és foglalkozik Romániával is, mint a kisantant tagjával. Benes január 18-án nagy figyelemmel hallgatta végig Friedrich fejtegetéseit. A magyar politikus felkereste Slavik belügyminisztert, a cseh agrárpárt tagját, a magyar-cseh gazdasági tárgyalások egyik legélesebb ellenzőjét, aki előtte is kijelentette, hogy a memorandum pontjaival nem ért egyet.

Arget Jorg

A nemzeti mány

Mihalach

Bucuresti-Bukare Kelet tudósítójátó párt végrehajtóbizért. Mint tegnap bizottság ülésével resti sajtó érdekes pártelnökség kérszerint a párt ve a véleményen van az állam érdeke Maniu visszatérés revizója érdekében ganda szükségesse kormányzását oly mélyen az ország vezére van, aki a

Ko ind

A végrehajtóbizzetőség elhatározta akciót indítja m tása érdekében, m teltségére minde állapítást nyert. táviratilag üdvözö

Korm

A lapok élénke zeti parasztpárt írják, hogy ez a döntő hatással le ugy, hogy

közelebről ko

A nemzeti paras világotásával ke mány elleni vé csoportjának az kormány magától a többség azonl mellett van és a az irányban hatá fogják fejezni sorozatát és azu gos kongresszus volt minisztereit totta, hogy a sz latokat, tervezet leg véglegesen ál kérdéseket. A pá Mihalachet biztá

Mihalache kül vel nagy expozé goztatta, hogy a parasztpártiak ő Adeverul szerin visszavonulásain amely

bizonyos alkot miatt vált szü bánásmód mia párt ve

A párt most me mányos rend vis toianu-Iorga kor

Jó helyese

fiókküzetünkben

Kolozs 15. sz

megizle Személyzetünk

Mein Tea Special

Argetoianu Londonból megtelefonálta Jorgának, hogy elégedetlen az új miniszteri kinevezésekkel

A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsági ülésén Mihalache meghirdette a kormányellenes kampányt. A bukaresti sajtó már is kormánykrízist jósol

Mihalache: „Maniu bizonyos alkotmányellenes módszerek miatt mondott le a pártelnökségről“

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának ülése véget ért. Mint tegnap megírtuk, a végrehajtó bizottság ülésével kapcsolatban a bukaresti sajtó érdekes kommentárokat fűz a pártelnökség kérdéséhez. Az Adeverul szerint a párt vezetőinek többsége azon a véleményen van, hogy rövid időn belül az állam érdekei fogják megkivánni Maniu visszatérését. A békeszerződések revíziója érdekében indított heves propaganda szükségessé teszi, hogy az ország kormányzását olyan párt vegye át, mely mélyen az országba gyökerezett és olyan vezére van, aki az igényelt területekről való.

Kormányellenes kampányt indít a párt

A végrehajtó bizottság ülésén a pártvezetőség elhatározta, hogy a legerélyesebb akciókat indítja meg a kormány eltávolítása érdekében, miután a kormány tehetetlensége minden vonatkozásban megállapítást nyert. Az ülés végén Maniut táviratilag üdvözlötték.

Kormánykrízist várt a sajtó

A lapok élénken kommentálják a nemzeti parasztpárt elhatározását és azt írják, hogy ez a körülmény most már döntő hatással lesz a kormány sorsára, hogy

közelebről kormánykrízis várható.

A nemzeti parasztpárt a néprétegek felvilágosításával készíti elő a talajt a kormány elleni végső harcra. A párt egyik csoportjának az a véleménye, hogy a kormány magától le fogja járni magát, a többség azonban az aktív éles harc mellett van és a végrehajtó bizottság ebben az irányban határozott is. Egyelőre be fogják fejezni a megyei kongresszusok sorozatát és azután megkezdik az országos kongresszus előkészítését. A párt volt minisztereit és specialistáit utasította, hogy a szakmájukba vágó munkálakat, tervezeteket készítsék el, illetőleg véglegesen állapítsák meg az aktuális kérdéseket. A párt ideiglenes vezetésével Mihalachet bízták meg.

Mihalache expozéja

Mihalache különben az ülés befejeztével nagy expozét tartott, amelyen hangsúlyozta, hogy a volt nemzeti és a volt parasztpártiak örökre egyesültek. Az Adeverul szerint nyíltan beszélt Maniu visszavonulásainak körülményeiről is, amely

bizonyos alkotmányellenes módszerek miatt vált szükségessé és amiatt a bánásmód miatt, amiben egy nagy párt vezetője részesül.

A párt most megkezdte a harcot az alkotmányos rend visszaállítására. Az Argetoianu-Jorga kormány hosszú fegyverszü-

netet élvezett, de most már egységes felvonulásra van ellene szükség.

A valószínűleg verziók

Az Adeverul úgy látja, hogy közelebről el fog érkezni az a pillanat, amikor az uralkodó magához fogja kérni a nagy pártok vezetőit s akkor ezek kivétel nélkül a jelenlegi rezsim távozását fogják kérni. Az Argetoianu-Goga és hasonló kombinációk már idejüket multák. Goga különben sem fog kiválni az Averescu-pártból, csak ennek a pártnak a politikáját igyekszik rugalmassá tenni.

Kompromittáló adat az új beszarabiai államtitkárról

Bucuresti-Bukarest, január 19. A nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, a Drep-

tatea lekötött egy okmányt a Cazacu dr.-nak abból a könyvből, amelyben Beszarabiának az anyaországához való csatlakozása körülményeit ismerteti. Egy beszarabiai csoport ekkor memorandumot készített el, amelyben a régi orosz tisztviselők s bíróságok visszaállítását kívánja és amely memorandumot Párizsban akartak benyújtani tiltakozásul. Ennek az emlékiratnak aláírói között szerepel Christu is, akit a kormány most nevezett ki Beszarabia miniszterévé.

Jorga az orosz-román szerződésről

Bucuresti-Bukarest, január 19. A hétfői minisztertanácsban Bratescu pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy a nyugdíjakat és a tisztviselői fizetéseket január

20-án és ettől kezdve pontosan folyósítják, míg a hátralékok kifizetését Argetoianu visszatérése után fogják likvidálni. Jorga a minisztertanácsról távoztában a rigai tárgyalásokról nyilatkozott. Hangoztatta, hogy Románia kéri, hogy a paktumban határozottan tüntessék fel Románia jelenlegi egész területét, mint meg nem támadási területet. Hasztalan minden kísérlet, amely más irányba akarja terelni a tárgyalásokat. Ilyen kísérletek alapján a delegáció nem is áll szóba az oroszokkal.

Bukovinai minisztert kérnek a bukovinaiak

Bucuresti-Bukarest, január 19. A bukovinai kormánypárti képviselők az erdélyi és a beszarabiai államtitkárság felállítását követően egy külön bukovinai államtitkárság létesítését kérik a kormánytól.

Argetoianu elégedetlen az új kinevezésekkel

Bucuresti-Bukarest, január 19. A Vitorul úgy tudja, hogy Argetoianu pénzügyminiszter kedden Londonból telefonon beszélgetett Jorgával és a kormány több tagjával és mély elégedetlenségét fejezte ki a távollétében történt miniszteri kinevezések miatt. A lap szerint Argetoianu visszatérése után kétségtelenül nem a legkellemebb kimagyarázások lesznek a miniszterelnök és pénzügyminiszter között.

Ötezer chaszid bucsuztatta a varsói pályaudvaron a Palesztinába utazó gerei csodarabbit

Hét személy megsérült, egy fiatalember pedig meghalt a tolongásban

Varsó, január 19. (Az Uj Kelet tud.) A hirneves gerei csodarabbi ma délután elutazott Varsóból Palesztinába. Nem kevesebb, mint ötezer chaszid gyűlt össze a lengyel főváros vasuti állomásának Perronján, hogy a rabbit elbucsuztassa. A tolongás olyan hatalmas volt, hogy a szolgálatban lévő rendőrök szűkületet képtelenek voltak a rendet fenntartani. Mindenki a rabbit akarta látni, a chaszidok kétségbeesett erőfeszítéseket tettek, hogy a rabbi

színe elé juthassanak és megcsókolhassák a kezét. A nagy tolongásban hét személy megsérült.

Az állományrendőrség megerősítést kért, mire százhatvan tagu rendőrökönként rendelték ki a pályaudvarra. A rendőrökönkéntnek óriási erőfeszítések árán sikerült a perrott megakadályozni. Eközben hét személy megsérült, egy fiatalember pedig oly szerencsétlenül esett el, hogy a tömeg áttá-

posott fölötte és halálát lelta. A vonat csak kétórai késéssel indulhatott ki a pályaudvarról. A gerei csodarabbi szalonkocsiban utazik, amelyet hívei bocsátottak rendelkezésére. A rabbi néhány napot Bécsben fog időzni, innen Budapestre utazik, majd Konstantinápolyon keresztül Jeruzsálembe.

A lengyelországi zsidóság óriási érdeklődéssel tekint a rabbi palesztinai útjára.

Amerikában biznak abban, hogy a leszerelési világkonferencia eredményekre fog vezetni

Most már bizonyos, hogy Henderson fog elnökölni a konferencián

London, január 19. Henderson felgyógyult betegségéből s most már bizonyos, hogy elnökölni fog a leszerelési világkonferencián. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az amerikai delegáció ma utazik el a leszerelési világkonferenciára.

A lapok félhivatalos tájékoztatás alapján közlik, hogy Amerika ezuttal háttérben fog maradni s nem vállal Genfben vezető szerepet. Az az álláspont alakult ki, hogy Európa feladata,

hogy a fegyverkezések csökkentése terén pozitív eredményeket mutasson fel. A leszerelési világkonferenciára utazó amerikai delegációnak nincs felhatalmazása a nemzetközi adósságok rendezésére irányuló tevékenységben való részvételre, sem pedig biztonsági egyezményhez való csatlakozásra. Amerikai hivatalos körökben biznak abban, hogy a leszerelési értekezlet eredményekre fog vezetni, mert a gazdasági

világválság az egyes hatalmaknál is elősegítette a leszerelésre irányuló hajlandóságuk érvényre jutását.

A leszerelési konferenciára induló francia delegáció vezetője Tardieu hadügyminiszter. Részt vesznek a delegációban Dumont tengerészeti, Dumesnil légügyi és Reynaud gyarmatügyi miniszterek, továbbá Paul Boncour és Fabry ezredes, a francia kamara hadügyi bizottságának elnöke.

A konstanciai kémszervezet tagjai el akarták rabolni az orosz monarchista-mozgalom balkáni exponensét

Bucuresti-Bukarest, január 19. A Konstancában leleplezett szovjetkémkedés ügyében energikusan folyik a vizsgálat. Az eddigi vallomásokból kitűnt, hogy a letartóztatottaknak megbízásuk volt egy magasállású közéleti férfi, a monarchista orosz mozgalom balkáni exponensének elrablására, esetleg meggyilkolására.

Az egyik francia származású letartóztatott egyén kihallgatásánál a bukaresti francia követség tisztviselője is jelen volt. A rendőrség pontos képet nyert a szovjet konstantinápolyi, várnai, bécsi és párizsi kémszervezeteiről és ezekről pontosan értesítette az illető

országokat.

A lapok nagy cikkekből számolnak be a konstanciai kémszervezet leleplezéséről. A Curentul megállapítja, hogy a sziguranca már korábban jelentést kapott külföldről, hogy a G. P. U. egy volt magasállású orosz egyént üldöz, akit Kutjepov módra el akartak tenni láb alól és az általa őrzött nagyfontosságú okmányokat meg akarják szerezni. Az illető legutóbb Romániába jött és ez alkalomból hívták fel rá az állambiztonsági hivatal fokozottabb figyelmét. Ettől függetlenül a konstanciái hatóságok néhány hete figyelnek több gyanus egyént, akik a városban

tartózkodtak. A Filoméla hajó megérkezése után e gyanus egyének megbeszéléseket folytattak a hajó kapitányával és az annak társaságában levő orosz hölgyvel. A kapitány kíséreléssel a Regina Maria-szállóban szállt meg és az állambiztonsági közegeknek sikerült egy mikrofont elhelyezni a kapitány ágya alá és így tudomást szerezni azokról a tárgyalásokról, amelyeket a szobában folytattak és amelyek kémkedési terveken kívül az említett orosz egyén elrablását is célozták. Eddig 16 letartóztatás történt. A neveket a nyomozás érdekében még diszkrécióval kezeleti az állambiztonsági hivatal.

Jó teát helyesen elkészítve

fióküzletünkben csütörtök 21. és péntek 22-én

Kolozsvár Főtér 15. szám alatt

megízlelni méltóztassék. Személyzetünk szívesen ellátja szakértői tanácsokkal.

Meinl Gyula

Tea Speciál Üzlet. Főtér 15.

2 január 20. ZINKEK...
helyicsoportja...
N. Sz. kolozsvár...
rosok Önművelő...
Egyesülete év...
Ede pénztári be...
Ezután...
választmányi...
inkler Salamon...
eisberger Lipó...
dre, Pollák He...
Schönfeld Gé...
olf, Salamon H...
utter Ernő. Mo...
József, Hekse...
Jenő, Stern D...
uj vezetőség...
az ujonnan me...
t gondolatokba...
lót, melyben k...
omért s részle...
ség munkaterve

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

(27)

Végre a Bronx-park. Apám pattogatott kukoricát vett enni, meg piros léggömböt. Azután kersztül mentünk pár zöld réten. Anyám sóhajtott, miközben a jóságú levegőt beszívta.

— Ah, — mondta boldog anyám — olyan, mint Magyarországon! Ugyanolyan nagy és kék! Itt végre lélegzetet vehet az ember.

Igy sétáltunk tovább, míg egy állatsereglethez értünk. Ott egy csomó mókás majmot láttunk egy kerecsben. Fogócskát játszottak. Földi-mogyorót adtunk nekik enne és néztük, ahogy a héjját feltörték. Azután láttunk egy orosz lányt, két tigrist, egy jegesmedvét, pár kigyót, madarat és egy elefántot. Mindezeket az állatokat földimogyoróval etették.

Azután sétáltunk tovább, ki a nagy, magányos térbe. Óriási mező feküdt előttünk, ahol nem volt látható senki. A mező egyik végében kezdődött az erdő. „A füre lépni tilos” táblákat kerestük. Egy ilyen táblára se akadunk. Erre bementünk a mezőbe és találtunk egy csodaszép fát. Ezt a fát birtokba vettük.

A fa alatt ujságot terítettünk ki és anyám feltálasztotta az inbiszt. A hosszú utazás és a hosszú séta után megéhezünk. Szalámis kenyeret és más dolgokat ettünk. Apám két üveg sört ivott. Azután kiterítette magát a hátán, rágyújtott a pipájára és nézte az eget. Román pásztoralokat énekelt, majd elaludt és hortyogott.

Anyám eltakarította az ujságpapirt. Azután körülnézett, hogy nincs-e a közelben rendőr. Nem volt egy sem. Erre levetette a cipőjét és a harisnyáját és ide-oda járt a fűvön.

Testvérem és én otthagytuk és elmentünk százsorszépét keresni. Találtunk párat és odavittük anyáknak. Ő két koszorut font belőle nekünk.

Azután a kezünkön fogott anyánk. — Gyerekek, — suttogta — miközben apa alszik elmegyünk az erdőre gombát keresni.

Apám meghallotta a suttogást. A horkolása hirtelen félbeszakadt.

— Nehogy eltévedjétek — mormolta, anélkül, hogy kinyitotta volna a szemét. — Puh, — mondta anyám — erdőben eltévedni? én?

— Jó, — mondta apám s a másik oldalára fordult és horkolt tovább.

Az erdőben hirtelen hűvös lett és sötét. Mintha valami titokzatos házba érkeztünk volna. A fák olyanok voltak, mint valami fal, a levelei takarót képeztek. Világos, kedves hangok énekeltek keresztül a házat. Ezek voltak a madarak. A madarak házból laktak. Kicsi hangyák és bogárkák szaladgáltak a lábunk körül. Ők a ház padlóján laktak.

Különös hagyományos illatot szállottak az orromba. Valami nagy aranypénzt láttam egy zöld párnán. Erősebben odanézttem és észrevettem, hogy csalódtam. A nap volt. A nap még nagyon sok más aranyvonalat és kört rajzolt a mohába. Víz csörgedezését hallottam.

Anyám előre ment. Arca megfiatalodott. Minden pillanatban titokzatosan megállt és szimatolt.

— Gombák után szimatolok, — jelentette ki. — Tudom, hogy csinálják, Magyarországon tanultam. Minden gombának meg van a speciális szaga. A legjobb fajták a tölgyfák alatt teremnek.

— Szeretnék párat gyűjteni, — mondta Eszter.

— Nem! — mondta anyám szigorúan. — Ezt sohse tedd. Te amerikai gyermek vagy és nem értesz az ilyesmire. Némelyik gomba mérges! Az ember meghal, ha megeszi. Te ne gyűjts gombát!

— Fűzren nőnek a gombák? — kérdeztem.

— Csak a fűszerkereskedőnél van fűzren a gomba, — jelentette ki anyám. — Ah, Amerika, ez a tolvaj Amerika, ahol a gyerekek csak száraz, halott gombákat látnak a fűszerkereskedésben! Várjatok megmutatom nektek!

Sötét cigány képe kipirult az izgalomtól. Csodálkozunk anyánk felett. Különösen nehézkes és megdöngölt volt. Most nagy sziklaköveken és faronkokon ug-

rált kersztül és nevetett, mint egy fiatal lány.

— Aljunk meg. Azt hiszem ott azok alatt a levelek alatt van gomba! — mondotta. Egy kissé félrehúzó a lombokat és utána nézek. Igen, igen, nézzetek ide. Az orrom annyi sok év után még mindig elég jó. Micsoda szép, ezüst kalapja van! Ez nyirgomba. Ennek ezek a nyirfák a szülei. Ha a gomba lucfenyő mellett nő, akkor zöld és olyan az ize, mint a fenyőé. A tölgygomba azonban a legeslegfinomabb. Csodaszép barna.

A gombából darabokat tört le s oda adta megköszölni.

— Sóval édesebb, — mondta, — de mégis milyen jó az ize! Nem olyan, mint az, amelyik pincébe nő! Bizony az amerikai gombák nem érnek semmit se. Olyan az izük és a minőségük, mint a papír. Az igazi gombának a földje, vagy a fája után van az ize. Magyarországon ezt tudják.

Mentünk utána, miközben a fák és a bokrok alatt szeretett gombái után kutattunk.

Talált egy egész rakást, a kabátját zsákká alkotta át, hogy abba gyűjtse. Minden újabb gomba Magyarországra emlékeztette és mindazokra a dolgokra, amikről nekünk sohasem beszélt. Halk, gyengéd hangon csevegett, lehajolt a gombákhoz s a szeméi úgy ragyogtak, mint egy gyermeké.

— Ó, hogy szeretik Magyarországon az emberek a gombát! Ha a gombák ideje jön, mindenki nagy kosarakkal az erdőbe megy. Nekünk megvolt a kedvenc helyünk, amit évről-évre felkerestünk. Mi nem szaggattuk a gombát, hanem késsel vágtuk le, szorosán a tövével. Akkor a következő évben újra nőnek. Mindig két másik zsidó lánnyal mentem gombát keresni.

— Mama, tudnak a gombák egymással beszélni?

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A cluji Román Opera műsora

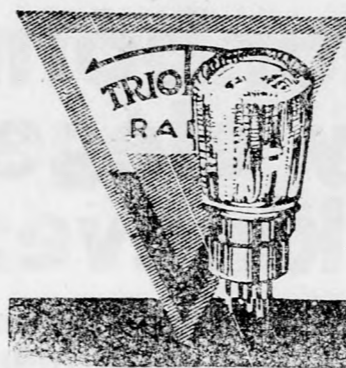
Szerda, 1932 január 20: Bohémélet.
Péntek, 1932 január 22: Alarcosbál.
Vasárnap, 1932 január 24 (délután): Cigánybáró.
Hétfő, 1932 január 25: Szimfónikus hangverseny.
Szerda, 1932 január 27: Fidelio.
Péntek, 1932 január 29: Hoffmann meséi.

ASTRA Mozgó műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor.
Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor.
Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor.
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Ami kalandorfilmben még nem volt!
Zinker (A besugó) Lissy Arna, Szőke Szakáll, Iwa Wanja, Carl L. Diehl, Paul Hörbiger stb. Világszenzáció!

Szinkor-Mozgó műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: A millió.
(Németül és franciául beszélő nagy zenés komédia, a francia filmgyártás remeke, a párizsi nemzetközi filmverseny ezévi első díjának, a nagy aranyéremnek nyertese. Főszereplők: Annabella, René Lefebvre, Vanda Gréville.
Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor: Soha többé szerelem! (Lilian Harvey, Felix Bressart és Harry Liedtke nagyoperettje, világsiker!)
Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor: Soha többé szerelem!

CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.

Kartellen kívüli gyári képviselők:

Gustav Ganz & Co. Wien, Minerva W. Woneber & Co. Wien, „Öwin” Radioapparate Fabrik, Hannover, Pierce Airo Inc. New York, „Sempere” Oesterreichisch-amerikanische Gummiwerke A. G. Wien Ing. Krasenker & Nehoda Wien, Stas-jurter Rundfunk Gesellschaft m. b. H. Stassfurt.

Rakíron tart.

Zseblámpa, rádió, kocsiban és voltageban. Zseblámpa elemet Zseblámpa és zseblámpa izot. Triotron hangszórót, hangszóró szisztemeket, elektrodinamikus hangszórót és Triotron rádiócsöveket. Autogummit, masszív és léggömbkamrás gummit. Kerekpár gummiakrafeszket. Tennis labdát, futball béisét. Hangosfilm berendezéseket Európát és amerikai rádió készülékeket. Anódpiókat. Ostar magasszűrősegu csöveket.

Kiszolgálás csak viszonteladók részére

Haka-Triotron batteriák részére egyedarásiótor keresetnek Hatalmas olcsó árak

— Némelyek mondják. Némelyek azt állítják, hogy a gombák éjjel nemcsak beszélnek, hanem táncolnak is egymással. Átváltoznak vidám, öreg szakálás emberekké s reggelre megint gombák lesznek.

— A madarak is beszélnek egymással, ahogy az emberek mondják. Valamikor tudtam minden madár nevét és dalát. Ismertem a szelid és a veszélyes kigyókat s a veszedelmeseket bottal ütöttem agyon. Tudtam hol lehet számozót találni. Képes voltam husz mérföld messzi az erdőbe bemenni és ismét visszatérni. Egyszer két kislánnyal együtt naphosszat bolyongtam az erdőben mégis megtaláltam az utat visszafelé. Ah, micsoda örömeim voltak ezek Magyarországon. — Majd váratlanul átölelt és megcsókolt mind a kettőnket.

— Ó, Istenem — mondotta, — az erdő egész boldoggá tesz! Ti amerikai gyermekek nem tudjátok, mit jelent ez! Boldog vagyok!

(Folytatjuk)

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Soha többé szerelem!
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor: Soha többé szerelem!

SELECT-MOZGO műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Ahol a Volga folyik... mélyen megrendítő dráma, Tolsztoj „Feltámadás” c. regénye nyomán. Hangos film, német párbeszédekkel, főszerepekben: John Boles és Lupe Velez.

CORSO-MOZGO műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Premier.
Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor.
Péntek 3, 5, 7 és 9 órákor.
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.
Nóti Károly szenzációs vígjátéka. Őszi manóver. Két órán keresztül nevetető vígjáték. Főszerepekben: Lucie Englisso, Paul Hörbiger és Fritz Kampers. Műsor előtt a legújabb világ híradó.
Vasárnap d. e. 11 órákor: Nagy vígjáték matiné.

RÁDIO MŰSOR

Szerda, január 20.

Bukarest. 12: Gr. 13: Gr. 17: Rzkar. 18.10: Rzkar. 19.40: Opera.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangv. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: A Mándits szalónzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 2.45: Hírek. — 3.30: Morse tanfolyam. 4: Az Országos Postászenekar hangv. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5.25: Történetek Mozartról. 5.50: Hangverseny. 7.10: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádió szakosztályának előadása. 7.40: Békeffest. 8.40: Cigányzene. 9.30: Idegenforgalmi nevelés. 10: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 10.15: Vonósnégyes. 11.15:

A Pogány jazz-zenekar hangversenye. — Bécs. 22.15: Bécsi zene. Belgrad. 22.30: Cigányzene. Berlin. 22.30—0.30-ig tánczene. Breslau. 23—0.30: Garai Tibor tánczenekara.

Brünn. 19.30: Janacek: Jenufa című operája.

Hamburg. 22.30: Tánczene. Kassa. 19.05: Beiter zongoraművész hangversenye.

Kattowitz. 21.30: Marteau hegedűversenye. 22.40: Grammfón.

Leipzig. 19.30: Citerajáték. 21.10—23.30-ig tánczene.

Milánó. 16.45: Kamarazene. 19: Gr. — 20.45: Operett.

München. 21.45: Tánczene.

Oslo. 20: Mozart: Szókratész a szerályból c. operája.

Csütörtök, január 21.

Bukarest. 8: Tenorénekek. 8.30: Szimf. hangv. 9: Előadás.

Budapest. 9.15: Hangv. 12.05: Balalajkazené. 3.30: Sportelőadás. — 4: Mese-délután. 5: Nemesprémü állatok tenyésztése. 5.30: Sirva vígadó a magyar zenés, énekes előadás. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: Keringők. 7.30: Massenent: Manon c. operája. Utána cigányzene.

Bécs. 6.30: Wagner műveiből.

Berlin. 8: Versek. 8.30: Zenekari hangverseny.

Frankfurt. 10.35: Tánczene.

Langenberg. 8: Keringők. 9: Hangv.

Stuttgart. 7.10: Filharmonikusok hangversenye.

Heilsberg. 8: Tánczene.

Varsó. 8.15: Dalok. 10.10: Grammfón.

Milánó. 7: Grammfón. 9: Opera.

Róma. 8: Grammfón. 9: Szimfónikus előadás.

Párga. 8.25: Rádiózenekar.

Pozsony. 6.05: Szórakoztató zene.

Brünn. 7.20: Katonazene.

Svájci Romand Adó. 8.25: Saint-Saens művei.

Svájci Aleman Adó. 9.30: Szórakoztató zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Huszonöt éves, izr. vallású földbirtokos nősülni óhaj. Vagyona hárommillió lejű örök birtok, gazdasági felszereléssel és berendezett lakással. 18—20 év körüli háziasan nevelt lányok, megfelelő hozománnyal, teljes című, fényképpel ellátott leveleket „Abszolút diszkrétív biztosítva” jelígye írjanak a lap kiadóhivatalába.

Két szobás, teljes komfortos lakás február 1-re kiadó. Értekezni Rák. Ferdinánd 68.

Kertes lakás kiadó: Majális uca 41. 5 szoba, fürdő. és cselédszoba stb. C. Lepage könyvkereskedésben.

HIL

Milyen az új

A Bois de Boulogne ellenére nyugoly zöld, mintha még a tavaszi szél öljelenék, amilyenért a többi nagy francia nagyvonalú fizetőcsónokba lehetne ökö.

A divat koronázvilághírű divatszabban készítik az új, mint minden évben, zises világban is, hiszen utnak indított a divatban „chic”.

A híres párisi vonattörök előtt tőstos gráciával, am tud, tavaszi model dominál a női tavkete, gesztenyeban meghatározhatatlanastararj és a megkétvőzik. A ruháteljesen testhezállnak, csipkével és kiva. Igen gyakran különösen a „slusor. A nyak teljesen a décolletage-ról nem beszélni. Oly klasszikus görög hátsó décolletage-látni semmit, csak azt, hogy ott a

Az uccai ruhá el a fentebbiektől videbbek. A színt előbb említették. A kalapokról k lene írni, mert lehet mondani, a riport szürke hangazi, hamisítatlan párisi báj megte

itt egy kelósvár adóssorban lévő tel elhallgatom), egy ilyen kis karie” 5000 frankj és hamiskásan h

erte! (Azután tette: az Istenért leségemmel beszé vigyázni fogok.

Ez a kalap, a nével harmonizá mint a ruhánál ja. Az anyaga c lik az egész kics

A kabátoknál szen keskeny ósen gombozva d bal. A boleros da Természetesen létető módon leciókat. Ezeket l a nagy divatbem szabad, kénytelen alapon igénybe

A divattudós risi nőkről is. D urakat fogja ér már gyenge a t delyi hölgyek kö azoknak is van! egész kicsi Brow gyöngyház beral az inádot férfi títélet mindig fel

— Földregés lentik: A szeizm jeleztek. A reng kantonban, Svájc

— Tizenegyre országi vasuti sz tainak száma. Pá Just en Chaussée cselenség által délre rendbehoztá forgalmat le tud tani. Az életvesz délután a kórház halálos áldozatok dett.

UJ KELET Legújabb hírek

Landau zsidó képviselő adatokkal cáfolja a véres sorocai dráma hivatalos vizsgálatának konkluzióit

A Dimineata is megállapítja, hogy ellentmondások vannak a hivatalos jelentésben. Landau audienziát kért az uralkodótól a sorocai dráma ügyében

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Az a hivatalos kommuniké, amellyel a minisztertanács a sorocai vérengzést elintézte, országszerte nagy feltűnést keltett. A Dimineata mai számában hosszabb cikkben száll vitába a hivatalos kommunikével, amelyről megállapítja, hogy több ellentmondást tartalmaz és igen sok kérdést hagy megvilágítatlanul. „A hivatalos kommuniké szerint — írja a Dimineata — a grancisárok egyrészt azért löttek, mert nem volt szabad közeledniük a szökevényekhez, másrészt pedig, mert felszólították őket a megadásra és ezek nem állottak meg. Tisztázni kell a kérdést, azért kellett lötni, mert nem volt szabad megközelíteniük a fiatalokat, vagy pedig, mert ezek nem akartak megállani?”

Megválaszolatlan kérdések

„Azt is mondja a jelentés — írja a Dimineata, — hogy a grancisárok ismerték az átkelés időpontját. Megtudhatták volna azt is, hogy hol akarnak a fiatalok átkelni a Dnyeszteren. Nem kellett volna inkább arról gondoskodni, hogy elfogják őket? A hivatalos jelentés szerint oldalról és hátulról érték a golyók a fiatalokat. Ezzel szemben mi is leköztöltük azt a hivatalos orvosi látleletet, amely szerint szembe érték őket a lövések. Nem volna jó, ha leközölnék a látlelet hiteles szövegét? A jelentés szerint továbbá azt gyanították, hogy a szökevények szovjet-kurirrok, akik kézigránáttal vannak fel-fegyverkezve. Szeretnők tudni, hogy a megmozgásuk alkalmával találtak náluk gránátokat? Annál is inkább, minthogy a sorocai lakosság szerint az áldozatok között egyedül Rudmann volt kommunista, a többiek pedig munkanélküliek, akik azért akartak a Dnyeszteren átkelni, mert nem találtak munkát.”

„Végül az orvosi látleletből az is kiderül, hogy az áldozatokat valósággal szítává lötték. Hogyan magyarázható ez a sikeres célbalövés a hivatalos jelentésnek azon kitételével, hogy a sötétben és a ködben a szökevények körvonala már kezdtek eltűnni? És mit kerestek a gránátteretek a halottak holttesteiben? Megannyi kérdés, amelyek nyitva hagyják a hivatalos kommuniké ellenére is a sorocai tragédia szomorú ügyét.”

Landau az uralkodóhoz megy
Landau zsidó képviselő, aki sorocai vizsgálata során számos dokumentumot gyűjtött össze a fiatalok ártatlanságára vonatkozólag, ma délelőtt kihallgatást kért az uralkodótól, akinek referálni fog a sorocai drámáról. Landau egyébként nyílt levelet intézett a sajtóhoz és ebben válaszol a minisztertanácsnak az eseményekről kiadott kommunikéjére és a vizsgálatot vezető Markovici tábornok jelentésére. Rámutat arra, hogy a jelentés egyetlen grancisárról beszél és figyelmen kívül hagyja annak az altisztnek szerepét, aki a másik áldozattal, Papissal tárgyal. Nem veszi figyelembe Moise Russu trifanesi paraszt vallomását sem, amely szerint december 4-én Munteanu szakaszvezető arra akarta őt rábírní, hogy vigyen neki zsidókat, mert le akarja lövetni.

A dráma kulcsa

Landau ebben a pontban látja az egész ügy kulcsát. A minisztertanács kommunikéjében ellentmondást lát, mivel eszerint már megtették az intézkedéseket a szökni akarók elfogatására, azután meg arról beszél, hogy husz óra harminc perckor

jelentették csak a csoportot az őrségen. Landau megállapítja, hogy egy Opradovics nevű katona vitte le Mihail házából az egyéneket a Dnyeszter partjára, ahol várták őket. Nem az őrség, hanem egy valóságos ítéletvégrehajtó szakasz. A halottak testében gránátszilánkok is voltak. Markovici tábornok maga is kijelentette, hogy a grancisárszázad parancsnoka vadászfegyvert használt.

Sajnálatosnak tartja Landau, hogy a jelentés nem azt mondja, amit az orvosi látlelet, amely utóbbi szerint az egyének szembe kapták a lövéseket. A hivatalos jelentés szerint Zeide Ferdmann, a sorocai zsidó liceumban volt tanítónő. Landau ezt is hibás adatnak találja. Fredmann öt évig tanított a bricevoivi állami iskolában és egy év óta volt munkanélküli. A zsidó lice-

mot nem lehet ez ügybe belekeverni, mert tudvalevő, hogy a kommunisták ellenségei a héber nyelvnek és a zsidó nacionalizmusnak és Szibériába száműzik, aki héberül beszél. A fenti tényekből Landau megállapítja, hogy a kormány nem folytatta le a szigorú vizsgálatot és éppen ezért kijelenti, hogy minden módon megkísérli az igazság megállapítását.

Nem azonos

A Lupta hozzáfűzi ehhez, hogy a hivatalos jelentés szerint a lelőtt Tichinovszki öccse azonos azzal a d. Tichinovszki kommunistaival, akit husz évre ítélték el. A lap megállapítja, hogy egy Tichinovszki tényleg szerepelt egy kommunista perben, de mint informátor és nem is ítélték el.

Balti mellett megismétlődött kicsiben a sorocai dráma

Egy grancisárkaplár kicsalta a Dnyeszter partjára és azután legyilkolt egy hivatalnok házaspárt. Kettős gyilkosság miatt indult meg ellene az eljárás

Bucuresti-Bukarest, január 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul jelentése szerint Balti beszarabiai városka közelében, ha kisebb kiadásban is, megismétlődött a sorocai dráma. Plescaru Constatin grancisár-szakaszvezető röviddel ezelőtt megtudta, hogy egy Lehaschii nevű baltiai hivatalnok és felesége átakartak szökni Ukrajnába. A szakaszvezető jelentést tett feletteseinek, akik utasították, hogy kísérje figyelemmel a Lehaschii házaspárt, hogy az adott pillanatban el lehessen fogni őket.

Plescaru egészen másképpen interpretálta feletteseinek parancsát. Össze-

rátkozott a Lehaschii házaspárt, hogy nek teljes támogatását ígérte meg a szökés esetére. Meg is állapodtak abban, hogy együttesen mennek ki a Dnyeszter partjára, ahol a szakaszvezető gondoskodni fog arról, hogy sértetlenül átjussanak a tulsó partra. Am alig, hogy a Dnyeszter partjára értek, a szakaszvezető előrántotta revolverét, s anélkül, hogy a törvényes felszólítást elvégezte volna, lelőtte a házaspárt. Ugy Lehaschii mint felesége azonnal meghaltak.

Az ügy a jassii negyedik hadtest hadbíróháza elé került. Plescarut kettős gyilkosság vádjá alatt letartóztatták. A Lehaschii-házaspár nem volt zsidó.

Mentőtanul akadtak a barcánfalvi gyilkosnak

Bizonytalanul valló parasztlak jelentkeztek és azt állítják, hogy Huza Andreivel együtt mulattak a gyilkosság estéjén

Sighet-Máramarosziget, január 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Piller György, a máramaroszigeti törvényszék vizsgálóbírája megkezdte a barcánfalvi gyilkosság tanuinak kihallgatását. A vizsgálóbíró beidézte Kratz Lipót özvegyét és lányait, valamint Orosan iskolaigazgató egyik bérését, aki a nyomozás során még a csendőrségen jelentkezett és elmondta, hogy a ház falához lapulva, az ablakon át végignézte a gyilkosságot. Az összes tanukat sorban szembesítették a vizsgálati fogságban is állhatatosan tagadó Huza Andreivel, s mindannyian a szemébe mondták, hogy minden kétséget kizáróan felismerték.

A kaltotacsárdai román parasztlak az utóbbi napokban tömegesen jelentek meg

a vizsgálóbíró előtt. A parasztlak között mozgalom indult, hogy Huzát megmentésük és ezért azt a vallomást teszik, hogy a gyilkosság estéjén együtt mulattak Huzával. A vizsgálóbíró előtt azonban az alibit igazoló parasztlak nagyon is bizonytalanul viselkednek. A vizsgálóbíró azt a kérdést tette fel, hogy lehet az, hogy éppen erra az estére emlékeznek vissza? Közönséges hétköznapi volt és a falun hétfőtől péntekig minden este egyforma. Az egyik parasztlak erre azzal felelt, hogy csak arra emlékszik, miszerint karácsony előtt pár nappal egy este együtt voltak. A vallomásokot a vizsgálóbíró így meglehetősen bizalmatlansággal kezeli.

A szigeti ügyészség szabadlábrahelyezte Dumitrescu Ioant és társait

A helyszíni vizsgálat alapján az ügyész megállapította, hogy nines ok fogvatartásukra

Sighet-Máramarosziget, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Még élénk emlékezetben él az a támadás, amelyet Borsán a Fried-féle fűrésztelep ellen követtek el Dumitrescu Ion lelkész és társai. Dumitrescu és társai napokon keresztül tartották megszállva a fűr-

észtelepet, míg a hatóságok el nem távolították a borsai nagyper rosszemlékü főszereplőit a jogtalanul birtokbavett faterlepről. A borsai hatóságok most szállították be a tetteseket az ügyészséghez, ahol elrendelték ellenük a vizsgálati fogságot. A törvény-

szék, mint vádtanács elé, a felek felolymodása után került a végzés és a Vreto-Botos-tanács előtt Indries Ilie ügyész fejtette ki, hogy a vádlottak tartóztatása azért szükséges, mert ez a revolveres fűrésztelep-ostrom kezdetét jelentheti a borzalmak megismétlődésének, amelyek 1930-ban következtek be az antiszemita propaganda következtében.

A törvényszék elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot a vádlottak ellen, ugyanakkor azonnal utasította az ügyészt, hogy helyszíni vizsgálatot vezessen le Borsán. Az ügyész szombaton szállt ki Borsára, ahonnan visszaérkezve, azonnal szabadlábrahelyezte Dumitrescu Iont és társait. Az ügyész azzal indokolta a szabadlábrahelyezést, hogy a borsai nyomozás már befejezettnek tekinthető és így semmi okot a további fogvatartásra nem lát fenn. A szabadlábrahelyezés a megyében általános feltűnést keltett.

Ünnepélyes külsőségek között fogadták Ghica román külügyminisztert Prágában

Prága, január 19. Ghica külügyminiszter és felesége megérkeztek a cseh-szlovák fővárosba. A román külügyminisztert ünnepélyes fogadtatásban részesítették és az állomáson egy cseh kormány, mint a prágai diplomáciai kar üdvözölte. Benes cseh külügyminiszter és felesége, a berlini cseh meghatalmazott miniszter, a prágai német nagykövet, valamint a lengyel és jugoszláv meghatalmazott miniszterek voltak jelen a fogadtatáson, mely után a külügyminiszterumban villásreggeli adtak Ghica tiszteltére. A délután folyamán Ghica megtekintette Prága nevezetességeit és a diplomáciai kar társaságában megkoszoruzta az ismeretlen katona sírját.

Február 28-án lesz a Terebesi gyilkosság fő-tárgyalása

Oradea-Nagyvárad, január 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az élesdi, nagy port felvert Terebesi gyilkosság ügyében a vizsgálat befejeződött és a nagyváradi törvényszék az ügyet már tárgyalásra is tűzte. Február 28-án lesz a nagyfontosságú bűnügy tárgyalása, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A nagyváradi vizsgálóbíró szerint az egymillió lejes sorsjegy Steiner Zseni tulajdonát képezi

Oradea-Nagyvárad, január 19. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Popovici Livius nagyváradi vizsgálóbíró, aki a zsidó korházországi főnyereménye ügyében a Steiner Zseni által beadott bűnvádi feljelentés nyomán a vizsgálatot vezeti, nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy véleménye szerint a sorsjegy Steiner Zsenit illeti meg. A sorsjegyet Pless Béla neki ajándékozta és Pless fondorlatos uton csalta ki tőle. Miután a vizsgálóbíró hivatalból üldözendő csalás esetét látja fenforogni, Pless Béla ellen ezen a címen indította meg az eljárást.

A Zsidó Jogászegylet hírei. Folyó hó 22-én este 9 órakor dr. Kepes Imre kolozsvári ügyvéd tart a „Válóper” címmel előadást a zsidó Diákmenza nagytermében. Ezuton felkérjük kollegáinkat, hogy az előadáson teljes számmal megjelenjen szíveskedjenek. Vendégeket szívesen látunk. A vezetőség.

Taxa postalá platte in numerar No. 224.716—929.

da Baron L. Pop (Telefon: 9-77. Fvonta 110, nep 600, egészévre havonta 1, neg egészévre 10 értékü valuta. szerint. Az „U bñsági zsidó Cikkeink után rás megjelöléséve

Jorga cáfol...

Jorga cáfol. Tegnap elött is. Sőt, mióta nem sem csinál, mint fol. Amit reggel megadja, amit este irn reggel visszautasítja. Maholnap minden dik: nem igaz... Egyáltalában semmi ami volt, sem ami van. Egyetlen igazság van a cáfolat, amelyne ma jelent meg am lapjában, 16 sor az e járó vádat intéz el e den. Ugy Jorga-mód vetkezik:

„A miniszterelnök delegációt nem fogad bukovinai memorand bukovinai alminiszte kívül sem tárgyal. A kapott levelet Arget szélt telefonon sem legi kormány tagja mátra kiabálni, le Buzdugan alminiszte miniszterelnöknek wáró rokona. Azok a ságok, amelyeket politikus komprom még egy afrikai tör kitanak.”

Pont. Nincs tovább

Mindenki a m

„The right man egyik alapvető axió politikának. Minden helyen. Bizonyára e dött Jorga is, amiké töt és demagógot — az ipari és keres élére.

Ha Caligula konzu ből, miért ne csiná minisztert Buzdugák Történelemirők b ország Nagyvezirje, gok rosszul mennek tározta, hogy szakér ügyek vezetését, N rodalmának száz küldte őket a külfö cinát, ki jogot, ki nökséget, ki meg ir Amikor az ifjak nyaikat és visszaté ba, a Vezir magáh s ráparancsolt, hog lokat.

Mindegyiket a ma A miniszter szót kőt kinevezte a k közmunkához, a k delemügyi miniszte Kis idő multán vatja miniszterét é sen listáját, Felug sen rákiált minisz — De hiszen itt é — Bocsánatot ké hangzott a válasz helyen volna, ugy e fenséged se vol vezirje!...

A destrukció a zsidóktól

Spanyolországban cíoval. Baj van, m káték és a sörház mék” szerint kizár donított destrukció működésbe kezdett tiszta spanyol keze ellenére is, fajtás és diákok részéről szó érvényesülési Spanyolországban Már jó egynehány mentesítették tőlük mely azóta is nyög előnyeit. Nyomorg a haladás országut